

K Z O M B U N D I A K Ń A T
Z B A D A Ń A

Warszawa, marzec 2012

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/36/2012

VACLAV HAVEL W OPINIACH
POLAKÓW, CZECHÓW,
SŁOWAKÓW I WĘGRÓW

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

CBOS wraz z partnerami z Czech (CVVM), Słowacji (FOCUS) i Węgier (TÁRKI) prowadzi badania porównawcze wśród mieszkańców państw Grupy Wyszehradzkiej. W jednym z ostatnich sondaży¹ zapytaliśmy o Vaclava Havla.

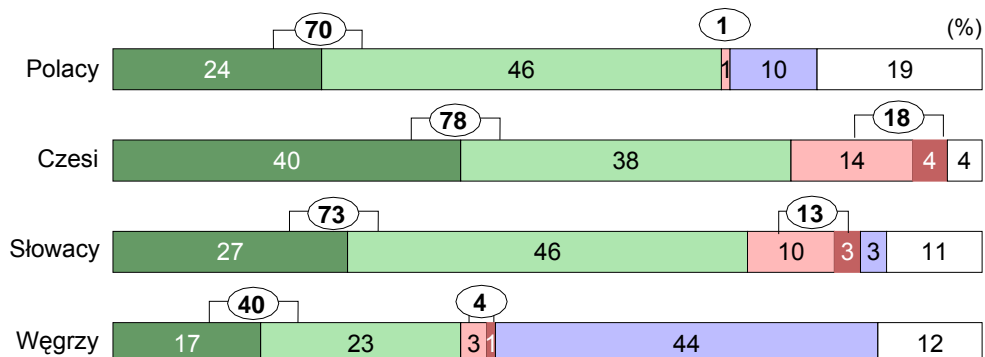
Rozpoznawalność Vaclava Havla jest zróżnicowana, zależy od tego, skąd są respondenci. Zrozumiałe jest, że wszyscy Czesi wiedzą, kim był Vaclav Havel, a Słowacy tylko sporadycznie deklarują, że o nim nie słyszeli (3%). W Polsce nie słyszał o nim co dziesiąty badany (10%), a na Węgrzech – aż ponad dwie piąte (44%).

We wszystkich krajach objętych badaniem respondenci na ogół uważają, że Vaclav Havel był dobrym prezydentem Czechosłowacji, a potem Republiki Czeskiej. Co do trafności podejmowanych przez niego decyzji politycznych opinie są mniej jednorodne, niemniej we wszystkich państwach przeważa dezaprobatą stwierdzenia, że Havel podjął wiele złych decyzji politycznych. Najbardziej podzieleni pod tym względem są Słowacy i Czesi. Wśród Słowaków, a jeszcze wyraźniej wśród Czechów dominuje przekonanie, że Vaclav Havel postępował w polityce zbyt idealistycznie. Pogląd ten przeważa również wśród tych Polaków i Węgrów, którzy mają wyrobione opinie w tej kwestii.

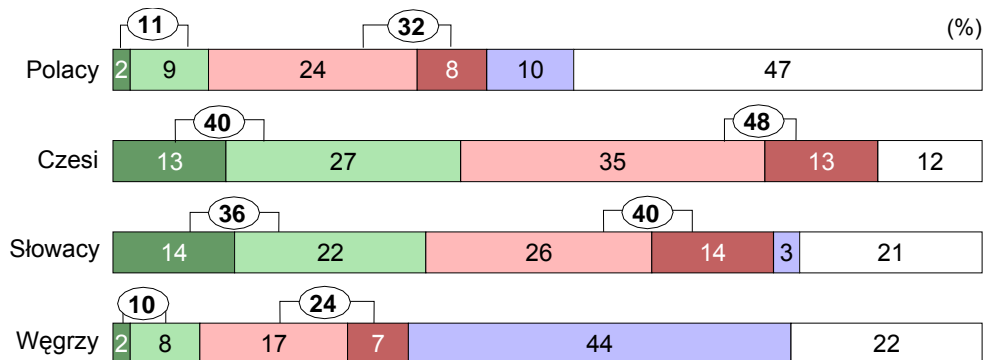
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (261), 3–9 lutego 2012 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=999). Sondaż na Słowacji (FOCUS) realizowano w dniach 1–7 lutego 2012 roku (N=1053), badanie na Węgrzech (TÁRKI) – od 16 do 22 lutego 2012 roku (N=1010), a w Czechach (CVVM Sociological Institute) – w dniach 6–13 lutego 2012 roku (N=1006).

RYS. 1. CZY ZGADZA SIĘ PAN(I) CZY TEŻ NIE ZGADZA Z NASTĘPUJĄCYMI STWIERDZENIAMI NA TEMAT NIEDAWNO ZMARŁEGO BYŁEGO PREZYDENTA CZECH VACLAVA HAVLA?

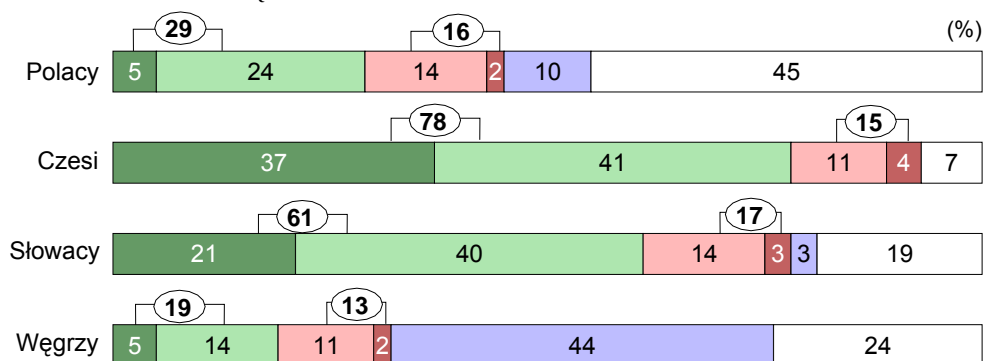
VACLAV HAVEL BYŁ DOBRYM PREZYDENTEM SWOJEGO KRAJU

PODJAŁ WIELE ZŁYCH DECYZJI POLITYCZNYCH

BYŁ ZBYT DUŻYM IDEALISTĄ W POLITYCE

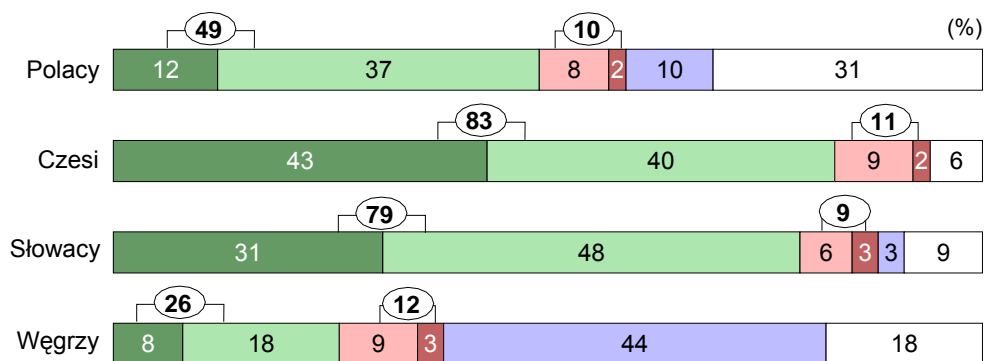

■ Zdecydowanie się zgadzam
 ■ Raczej się zgadzam
 ■ Raczej się nie zgadzam
 ■ Zdecydowanie się nie zgadzam
 ■ Nie słyszałem(a) o Vaclavie Havlu
 Trudno powiedzieć

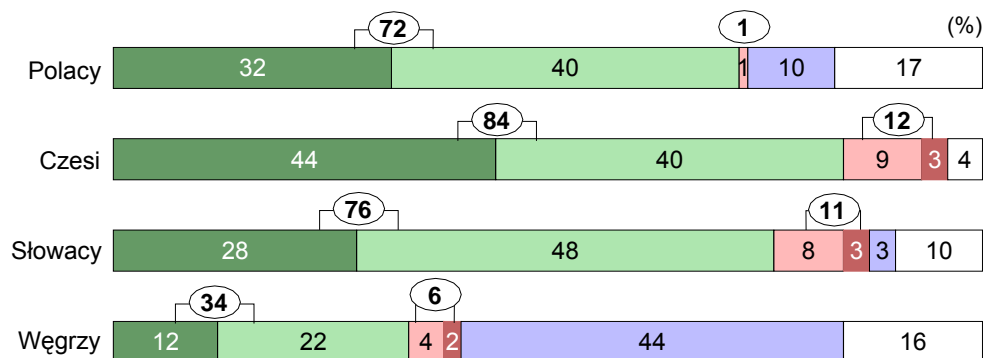
Ogromna większość Czechów i Słowaków uważa, że Vaclav Havel miał istotny wpływ na walkę z komunizmem w Czechosłowacji. Zdaniem połowy Polaków znacząco przyczynił się do transformacji ustrojowej w naszym kraju, jedynie co dziesiąty sądzi, że nie miał na nią wpływu.

RYŚ. 2. CZY ZGADZA SIĘ PAN(I) CZY TEŻ NIE ZGADZA Z NASTĘPUJĄCYMI STWIERDZENIAMI NA TEMAT NIEDAWNO ZMARŁEGO BYŁEGO PREZYDENTA CZECH VACLAVA HAVLA?

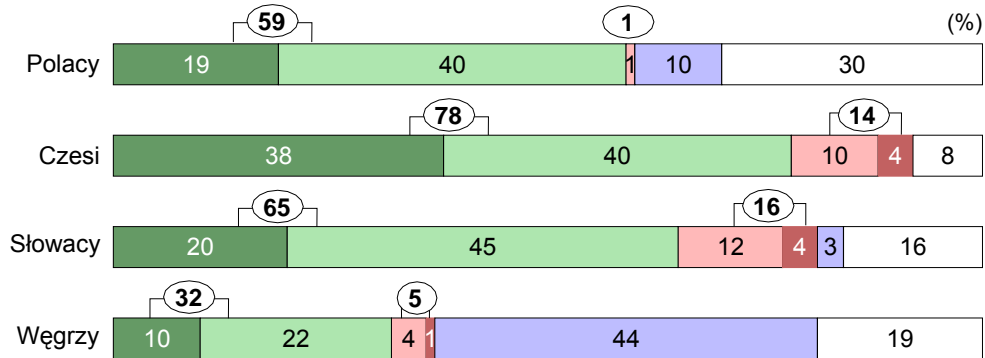
VACLAV HAVEL MIAŁ ISTOTNY WPŁYW NA WALKĘ Z KOMUNIZMEM W PANA(I) KRAJU

PEŁNIŁ ZNACZĄCĄ ROLĘ JAKO OBRÓŃCA PRAW CZŁOWIEKA

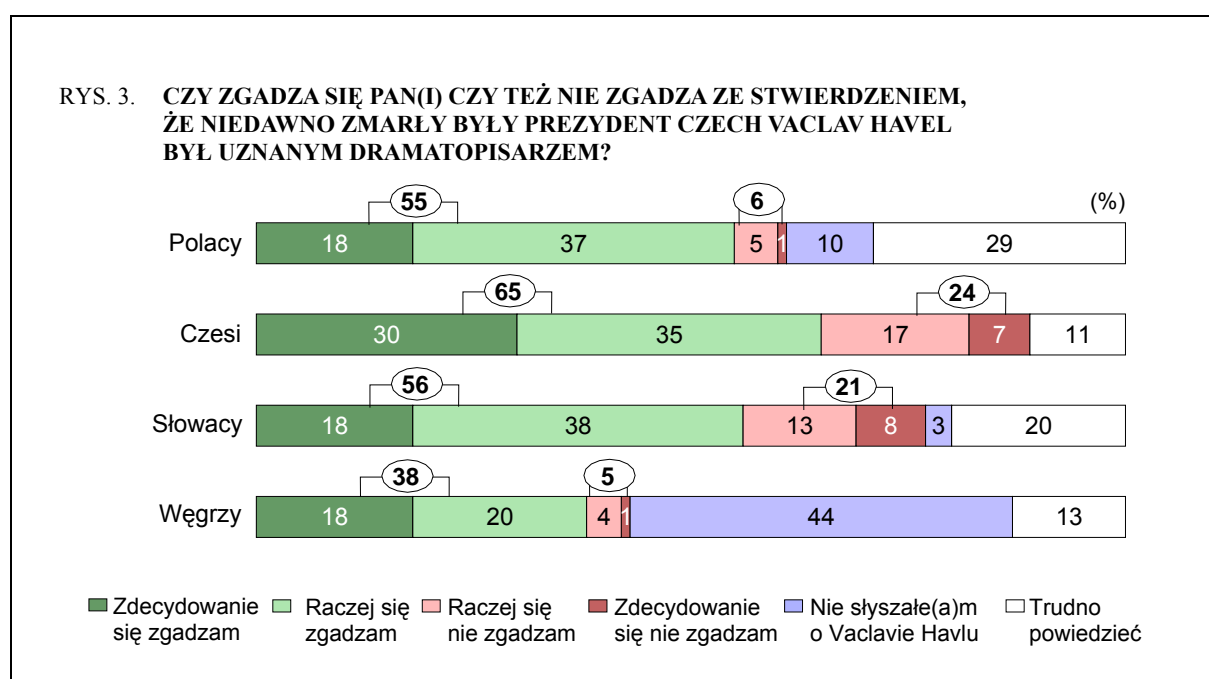
WYZNAWAŁ ZASADY MORALNE, KTÓRE SĄ WAŻNE DO DZISIAJ

■ Zdecydowanie się zgadzam ■ Raczej się zgadzam ■ Raczej się nie zgadzam ■ Zdecydowanie się nie zgadzam ■ Nie słyzałem(a)m o Vaclavie Havlu □ Trudno powiedzieć

Zdecydowana większość Czechów, Słowaków, a także Polaków postrzega Vaclava Havla jako znaczącego obrońcę praw człowieka. Taki wizerunek byłego prezydenta Czech zapamiętała również większość tych Węgrów, dla których jest on postacią rozpoznawalną. Wśród mieszkańców wszystkich krajów objętych badaniem przeważa opinia, że zasady moralne, którymi kierował się Vaclav Havel, są nadal aktualne.

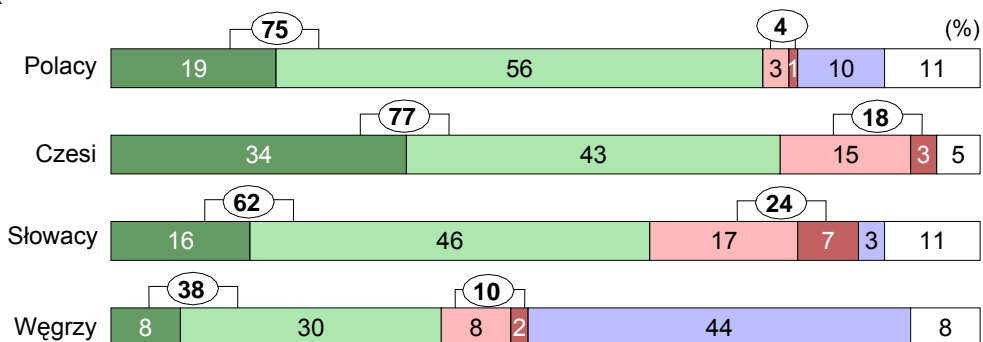
Według większości respondentów z Polski, Czech i Słowacji Vaclav Havel był uznanym dramaturgiem. Ze stwierdzeniem tym zgadza się również większość tych Węgrów, którym znane jest jego nazwisko.

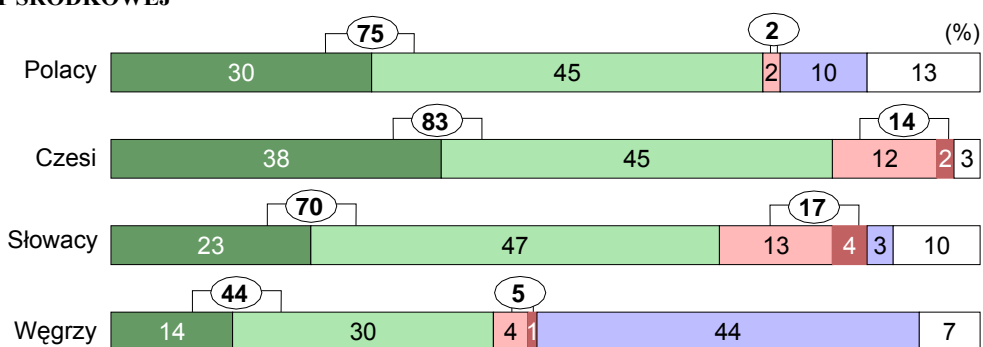
Wśród Polaków, Czechów, Słowaków, a także Węgrów – biorąc pod uwagę tych, którzy słyszeli o Vaclavie Havlu – większość badanych wyraża przekonanie, że był prezydent Czech był postacią ważną dla świata, dla regionu, czyli Europy Środkowej, a także dla ich kraju. Relatywnie najczęściej sceptycznie o znaczeniu Havla w tych dziedzinach mówią Słowacy, szczególnie jeśli chodzi o ocenę jego działalności dla Słowacji. Znaczenie Vaclava Havla dla samych respondentów jest mniejsze. Jedynie wśród Czechów większość ankietowanych twierdzi, że był prezydent był dla nich osobiście ważną postacią.

RYS. 4. CZY, PANA(I) ZDANIEM, VACLAV HAVEL BYŁ POSTACIĄ WAŻNĄ DLA:

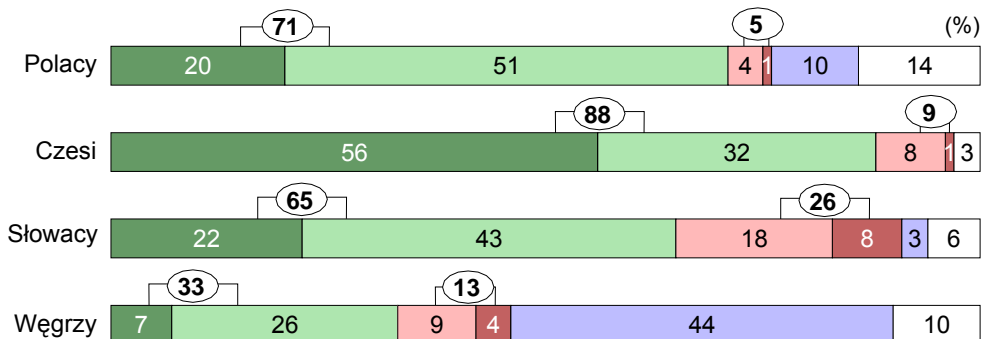
ŚWIATA

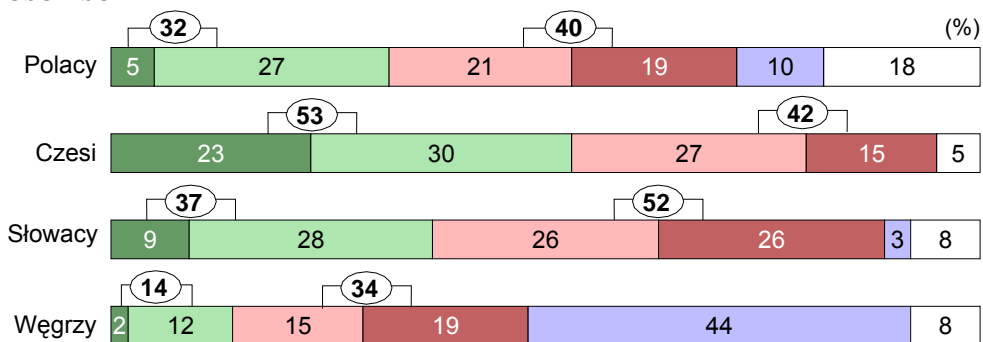
EUROPY ŚRODKOWEJ

PANA(I) KRAJU

PANA(I) OSOBIŚCIE

■ Bardzo ważną
 ■ Raczej ważną
 ■ Raczej nieważną
 ■ W ogóle nieważną
 ■ Nie słyszałem(a)m o Vaclavie Havlu
 Trudno powiedzieć

We wszystkich państwach Grupy Wyszehradzkiej Vaclav Havel jest rozpoznawalny dla przeważającej części mieszkańców. Najmniej wiedzą o nim Węgrzy. W ocenie ankietowanych Vaclav Havel był dobrym prezydentem Czech, odegrał istotną rolę jako obrońca praw człowieka, jednocześnie zaś uznawany jest za zbyt dużego idealistę w polityce. Ogromna większość Czechów i Słowaków docenia jego wkład w walkę z komunizmem w Czechosłowacji. W Polsce, Czechach i na Słowacji dominuje przekonanie, że Vaclav Havel był postacią ważną dla świata, Europy Środkowej, jak i dla tych trzech państw, z tym że tylko wśród Czechów przeważają osoby, dla których osobiście był on ważny.

Opracował
Michał FELIKSIAK